

NÂNG CAO NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO, SỨC CHIẾN ĐẤU CỦA ĐẢNG NHẪM THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU TOÀN QUỐC LẦN THỨ X CỦA ĐẢNG

NGUYỄN VĂN CHI*

Chặng đường lịch sử vẻ vang 80 năm qua đã khẳng định: Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố quyết định mọi thành công của cách mạng Việt Nam, của sự nghiệp đổi mới có hiệu quả và đúng-hướng. Chúng ta tự hào về Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh luôn giữ vững bản chất cách mạng và khoa học, trung thành vô hạn với giai cấp và dân tộc, kiên định, vững vàng trước mọi thách thức hiểm nghèo, sáng suốt lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của dân tộc ta tiến lên.

SUỐT 80 năm qua, phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, Đảng ta đã lãnh đạo nhân dân ta vượt qua bao gian nan thử thách, đưa cách mạng nước ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Mới 15 tuổi Đảng đã lãnh đạo Cách mạng Tháng Tám thành công, nắm chính quyền toàn quốc, đưa nhân dân ta từ thân phận nô lệ trở thành người làm chủ đất nước, làm chủ xã hội. Trong 30 năm, Đảng lãnh đạo nhân dân tiến hành hai cuộc kháng chiến oanh liệt, đánh thắng hai đế quốc hùng mạnh nhất, hoàn thành trọn vẹn sự nghiệp cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, đưa cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội. Qua 25 năm thực hiện sự nghiệp đổi mới, chúng ta đã đạt được những thành tựu to lớn, toàn diện và có ý nghĩa lịch sử. Đất nước ta có sự thay đổi cơ bản và toàn diện, đã khắc phục được một bước quan trọng hậu quả của chiến tranh, ra khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội, tăng trưởng

kinh tế với nhịp độ tương đối nhanh, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa được xây dựng bước đầu, công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa được đẩy mạnh; đời sống nhân dân được cải thiện đáng kể, hệ thống chính trị và khối đại đoàn kết toàn dân do Đảng lãnh đạo được củng cố và tăng cường; vị thế, vai trò nước ta trên trường quốc tế không ngừng được nâng cao. Những thành tựu to lớn đó chứng tỏ đường lối đổi mới của Đảng ta là đúng đắn, sáng tạo; con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của nước ta là phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Chặng đường lịch sử vẻ vang 80 năm qua đã khẳng định: *Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố quyết định mọi thành công*

* Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương

của cách mạng Việt Nam, của sự nghiệp đổi mới có hiệu quả và đúng hướng. Chúng ta tự hào về Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh luôn giữ vững bản chất cách mạng và khoa học, trung thành vô hạn với giai cấp và dân tộc, kiên định, vững vàng trước mọi thách thức hiểm nghèo, sáng suốt lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của dân tộc ta tiến lên.

Từ thực tiễn hoạt động của các cấp ủy, tổ chức đảng và đảng viên, đặc biệt là việc tổng kết 25 năm đổi mới, 20 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, 10 năm thực hiện Chiến lược cán bộ và triển khai thực hiện một số chủ trương mới của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã giúp cho Đảng ta tổng kết được những bài học kinh nghiệm sâu sắc trong quá trình lãnh đạo cách mạng nước ta. Tiếp tục sự nghiệp đổi mới, đất nước ta đứng trước thời cơ lớn, đồng thời phải đối mặt với những thách thức gay gắt. Trước hết, đó là "Tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và nhân dân và tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu chưa được ngăn chặn, đẩy lùi"⁽¹⁾. Dự báo công tác xây dựng Đảng trong thời gian tới sẽ chịu tác động của nhiều yếu tố chủ quan và khách quan, trong nước và thế giới. Là Đảng duy nhất cầm quyền, lãnh đạo cả hệ thống chính trị trong xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, hội nhập quốc tế, nếu không được kiểm tra, giám sát chặt chẽ sẽ nảy sinh quan liêu, xa dân, mất dân chủ, lộng quyền, lạm quyền, dẫn đến tha hóa, biến chất, tham nhũng, tiêu cực. Các thế lực thù địch tiếp tục thực hiện âm mưu "diễn biến hòa bình" với phương thức, thủ đoạn ngày càng tinh vi, xảo quyệt để chống phá Đảng và chế độ ta; các loại tội phạm mới gia tăng, có sự cấu kết ngoài xã hội với trong nội bộ Đảng; cùng với những hạn chế, yếu kém trong quản lý kinh tế - xã hội và công tác xây dựng Đảng là những tiềm ẩn, nguy cơ gây mất ổn định về chính trị. Quá trình thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa

đất nước sẽ làm thay đổi cơ cấu nền kinh tế, cơ cấu xã hội, cơ cấu tổ chức đảng và đảng viên, có nhiều đảng viên là chủ doanh nghiệp, nhiều người ngoài đảng là cán bộ lãnh đạo, quản lý và tham gia cơ quan quyền lực nhà nước. Cách mạng khoa học - công nghệ hiện đại, phát triển kinh tế tri thức và nhiều vấn đề mới, phức tạp về an ninh chính trị, trật tự xã hội, văn hóa, đạo đức, lối sống nảy sinh, phân hóa giàu nghèo gia tăng, kể cả ở trong Đảng. Đội ngũ cán bộ được tôi luyện, trưởng thành trong kháng chiến dần dần sẽ không tham gia lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị; đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý mới được đào tạo cơ bản, có kiến thức chuyên môn cao, nhiều người được đào tạo ở nước ngoài, thích ứng với kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, song cần chú ý nâng cao bản lĩnh chính trị, rèn luyện phẩm chất, đạo đức lối sống để bảo đảm sự kế thừa và phát triển. Đó là những thách thức lớn về phương thức lãnh đạo và năng lực cầm quyền của Đảng. Xây dựng Đảng càng nổi rõ là nhiệm vụ then chốt, có ý nghĩa sống còn, đòi hỏi phải tập trung chỉ đạo quyết liệt, đổi mới mạnh mẽ công tác xây dựng Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu và vai trò cầm quyền của Đảng.

Phát huy truyền thống vẻ vang 80 năm qua, Đảng ta tiếp tục lãnh đạo sự nghiệp đổi mới toàn diện, phát triển bền vững, đẩy mạnh và nâng cao chất lượng công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, phấn đấu đến năm 2020, nước ta cơ bản trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại. Công tác xây dựng Đảng trong thời gian tới, nhất là việc thực hiện Chỉ thị của Bộ Chính trị về đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng, khâu then chốt nhất là bảo đảm cấp ủy khóa mới "gồm những đồng chí tiêu biểu về phẩm chất, năng lực và có đủ sức khỏe, bảo đảm thực hiện thắng lợi toàn diện nghị quyết

(1) Văn kiện Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2009, tr 170 - 171

Đại hội đảng bộ cấp mình và nghị quyết Đại hội XI của Đảng⁽²⁾ cần chú trọng những vấn đề sau đây:

1 - Nâng cao ý thức tổ chức kỷ luật, tôn trọng và thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng

- Mỗi cấp ủy viên, mỗi đảng viên phải thấm nhuần nguyên tắc tập trung dân chủ, dân chủ trong Đảng là sinh mệnh của Đảng, tập trung thống nhất là bảo đảm cho sức mạnh của Đảng. Phải biết kết hợp giữa tập trung trên cơ sở dân chủ và dân chủ dưới sự chỉ đạo của tập trung, hoàn thiện chế độ kết hợp giữa lãnh đạo tập thể với phân công trách nhiệm cho cá nhân, có như vậy trong Đảng mới không xảy ra tình trạng độc đoán, gia trưởng, chuyên quyền, lấn sân, cục bộ địa phương, dẫn đến đấu đá, tố cáo lẫn nhau, gây mất đoàn kết nội bộ. Muốn đoàn kết thì phải tôn trọng nhau, tin tưởng nhau, giúp đỡ nhau, hiểu biết nhau và chân thành với nhau. Lấy dân chủ trong Đảng thúc đẩy dân chủ ngoài xã hội; lấy đoàn kết vững chắc của Đảng để bảo đảm khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

- Bảo vệ sự tập trung thống nhất trong Đảng. Đảng viên phải phục tùng tổ chức, thiểu số phải phục tùng đa số, tổ chức cấp dưới phải phục tùng tổ chức cấp trên, các tổ chức đảng và đảng viên phải phục tùng Đại hội đại biểu toàn quốc và Ban Chấp hành Trung ương Đảng. Khuyến khích và bảo vệ đảng viên nói thẳng, nói thật, tạo môi trường thảo luận dân chủ, giám sát dân chủ trong Đảng, bảo đảm quyền dân chủ của đảng viên. Đồng thời ngăn chặn hiện tượng cá nhân lãnh đạo hoặc một số ít người có ý kiến là thành quyết định của cấp ủy, của tổ chức.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát để việc chấp hành Cương lĩnh, Điều lệ, nghị quyết, chỉ thị của Đảng được thông suốt, đồng thời xử lý nghiêm khắc hành vi vi phạm kỷ luật của Đảng.

2 - Nêu cao tính tự phê bình và phê bình trong Đảng

- Tự phê bình và phê bình là quy luật phát triển và là một trong những nguyên tắc hoạt động của Đảng. Nêu cao tính tự phê bình và phê bình, trước hết cần tăng cường tính nguyên tắc, tính giáo dục, tính chiến đấu trong sinh hoạt đảng, tạo được không khí cởi mở, chân thành để mọi cán bộ, đảng viên bày tỏ chính kiến, tâm tư, nguyện vọng của mình. Khuyến khích đảng viên nói thẳng, nói thật, thực hiện *biết không thể để trong lòng, nói từ đáy lòng phải nói thật*, tạo môi trường thảo luận dân chủ, giám sát dân chủ trong Đảng. Khắc phục tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm, "dễ người, dễ ta", không có chính kiến đang còn khá phổ biến trong sinh hoạt đảng. Đồng thời đấu tranh với những biểu hiện xu nịnh, a dua, thói phồng thành tích lẫn nhau giữa cấp trên và cấp dưới, sa vào hình thức, làm qua loa, không kiên quyết, không có hiệu quả thiết thực trong tự phê bình và phê bình.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn: "Sợ mất uy tín và thể diện mình, không dám tự phê bình. Lại nói: nêu phê bình khuyết điểm của mình, của đồng chí mình, của Đảng và Chính phủ, thì địch sẽ lợi dụng mà công kích ta. Nói vậy là lảm to. Khuyết điểm cũng như chứng bệnh. Phê bình cũng như uống thuốc. Sợ phê bình, cũng như có bệnh mà giấu bệnh. Không dám uống thuốc. Đến đến nổi bệnh ngày càng nặng, không chết cũng la lét quả dưa"⁽³⁾. Thực hiện chế độ thông báo tình hình trong Đảng, kịp thời công bố thông tin trong Đảng để bảo đảm quyền được thông tin của đảng viên. Công khai công tác đảng thông qua báo, tạp chí của Đảng, trang điện tử xây dựng Đảng, người phát ngôn của Đảng.

- Cán bộ lãnh đạo, đặc biệt là cán bộ chủ chốt phải gương mẫu tự phê bình, dũng cảm nhận và sửa chữa sai lầm, khuyết điểm. Nhưng

(2) Chỉ thị số 37-CT/TW, ngày 4-8-2009 của Bộ Chính trị.

(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*. Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, t 5, tr 260

đây là việc làm cực kỳ khó khăn vì phải tự mở xẻ mình.

3 - Xây dựng quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân

- Tác phong của cán bộ, đảng viên, nhất là người lãnh đạo, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền liên quan đến hình tượng của Đảng, liên quan đến sự thành bại trong sự nghiệp của Đảng và của nhân dân. Đảng lãnh đạo, Đảng cầm quyền thì người lãnh đạo cấp cao, người có chức vụ càng cao phải thể hiện là tấm gương càng sáng, để cấp dưới và quần chúng noi theo. Cán bộ các cơ quan tham mưu ở tầm vĩ mô khi xây dựng chính sách phải hết sức suy nghĩ đến lợi ích và khả năng tiếp nhận của quần chúng, giải quyết mối lo của nhân dân, ưu tiên đời sống của nhân dân, để người dân cùng hưởng thành quả phát triển của sự nghiệp đổi mới.

- Cán bộ lãnh đạo phải định kỳ về cơ sở, đặc biệt là những nơi khó khăn, vùng sâu, vùng xa, kinh tế còn lạc hậu để tìm hiểu nỗi khổ của quần chúng, lắng nghe tiếng nói của quần chúng, nghiêm túc xem xét và giải quyết các vấn đề nổi cộm mà quần chúng nhân dân phản ánh mạnh mẽ như: giáo dục, chữa bệnh, bảo vệ môi trường, an toàn sản xuất, an toàn vệ sinh thực phẩm, đền bù giải phóng mặt bằng, khiếu nại các bản án dân sự... Khi về cơ sở nội dung làm việc phải thiết thực, không tổ chức đón tiếp linh đình. Lấy tác phong gương mẫu của người đứng đầu, của cấp ủy viên để thúc đẩy tác phong của cán bộ, công chức, giành được lòng tin của quần chúng nhân dân, hình thành lực lượng to lớn quy tụ ý Đảng, lòng dân.

- Đưa tác phong nói đi đôi với làm vào trong mọi khâu, mọi phương diện quản lý đất nước. Phải bắt đầu từ cơ quan lãnh đạo, từ cấp ủy, tránh nói suông, hứa hẹn thì nhiều, nhưng thực chất không làm được bao nhiêu. Đối với tác phong hời hợt, qua loa, tặc trách dẫn đến xảy ra sự việc nghiêm trọng hoặc gây tổn thất nặng nề, đối với việc làm dối, làm giả, báo cáo không trung thực cần phải xử lý nghiêm khắc.

Bệnh quan liêu, xa dân, xa rời thực tế, thậm chí còn ngại tiếp xúc, đối thoại với dân... làm tổn hại đến "mối quan hệ máu thịt" giữa Đảng với dân. Đây là một nguy cơ lớn đối với sự lãnh đạo của Đảng. Thực tiễn ở một số nước vừa qua cho thấy, đối với đảng cầm quyền mà mất lòng dân, xa rời quần chúng thì quần chúng không quan tâm đến cái sống, cái chết của đảng cầm quyền. Ở một số nơi, một số cán bộ lãnh đạo mất uy tín, dần dần thành đối tượng dân công kích, chế giễu.

4 - Kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng

- Tham nhũng "là một trong những nguy cơ lớn đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta"⁽⁴⁾. Tình hình tham nhũng chưa được ngăn chặn và đẩy lùi cho thấy tính lâu dài, tính phức tạp và sự gian khổ trong đấu tranh chống tham nhũng, nếu không có quyết tâm chính trị cao thì kết quả sẽ không được như mong muốn. Cán bộ lãnh đạo cần nghiêm túc chấp hành quy định tự giữ kỷ luật liêm khiết, nghiêm khắc yêu cầu đối với bản thân và vợ chồng, con cái, nhân viên làm việc bên cạnh. Điều tra xử lý và trừng trị theo kỷ luật, theo pháp luật những cán bộ lãnh đạo lợi dụng chức vụ mưu lợi cho bản thân hoặc người có quan hệ đặc biệt mưu cầu quyền lợi không chính đáng. *Chọn đảng viên tham gia cấp ủy phải là những cán bộ không tham nhũng, kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng, cùng chung chiến hào đấu tranh chống tham nhũng, coi tham nhũng là kẻ thù chung.* Chúng ta phải có bản lĩnh, phải có dũng khí và phải có tính chiến đấu trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng.

- Lấy tăng cường giám sát cán bộ lãnh đạo, đặc biệt là cán bộ chủ chốt làm trọng điểm. Kiên trì sự kết hợp giữa giám sát trong Đảng và giám sát ngoài Đảng, giữa giám sát của các cơ quan chuyên môn và giám sát của quần

(4) Văn kiện Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr 12

chúng, phát huy vai trò giám sát của dư luận, tăng cường hợp lực giám sát.

- Tăng cường điều tra các vụ án vi phạm kỷ luật, vi phạm pháp luật. Kiên quyết không để phần tử tham nhũng thoát khỏi sự trừng trị của kỷ luật đảng, pháp luật của Nhà nước. Nghiêm túc điều tra các vụ án lạm dụng chức quyền, tham ô hối lộ, tha hóa biến chất, tặc trách không làm tròn nhiệm vụ của cán bộ lãnh đạo và cơ quan lãnh đạo; nghiêm túc điều tra các vụ án tham nhũng mang tính tập thể (lập quỹ trái phép, để tiền ngoài sổ sách... để chi tiêu nội bộ, biếu tặng trái quy định). Khi phát hiện có tham nhũng không được dung túng, bao che, mà phải xử lý kiên quyết, kịp thời, nghiêm minh, bất kể người đó là ai và ở cương vị nào.

- Cơ quan đảng, chính quyền đi đầu trong việc thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, nghiêm túc chấp hành chế độ, tiêu chuẩn sử dụng công sở, phòng làm việc, xe ô-tô, đi nước ngoài. Đối với các hành động phô trương lãng phí, xa xỉ hưởng lạc, tiêu sài phung phí tiền công, cần phải nghiêm khắc xử lý. Đối với các hiện tượng không lành mạnh trong giao tiếp xã hội, nghỉ ngơi giải trí, tác phong sinh hoạt của cán bộ, đảng viên cần phải kịp thời nhắc nhở, phê bình, ngăn chặn.

5 - Tăng cường rèn luyện, tu dưỡng về phẩm chất đạo đức, lối sống

- Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: mỗi người cán bộ, đảng viên phải thường xuyên chăm lo tu dưỡng đạo đức như việc rửa mặt hằng ngày; đây là công việc phải làm kiên trì, bền bỉ suốt đời. Theo Người: "Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống, nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hằng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong"⁽⁵⁾.

- Đánh giá đạo đức của cán bộ từ phương diện thực hiện trách nhiệm của cương vị, hoàn thành nhiệm vụ khó khăn nguy hiểm, biểu hiện trong thời khắc quan trọng, nhìn nhận về danh lợi cá nhân. Kiên trì định hướng dùng

người đứng đắn để tổ chức an tâm, quần chúng hài lòng về những cán bộ được bầu cử, bổ nhiệm, tuyển chọn, khiến những người có năng lực, dám làm, dám chịu trách nhiệm có cơ hội để cống hiến. Khuyến khích cán bộ trẻ về cơ sở công tác, có kế hoạch sắp xếp cán bộ trẻ đến những nơi gian khổ, môi trường phức tạp, vị trí quan trọng để rèn giữa phẩm chất, tôi luyện tác phong, phát huy tài năng.

- Việc rèn luyện, tu dưỡng đạo đức, phẩm chất, lối sống của đảng viên phải được thông qua hoạt động thực tiễn. Thực tế cuộc sống đã cho thấy khi mới vào Đảng, khi mới được bầu, mới được đề bạt vào các chức danh nọ, chức danh kia, hầu như ai cũng là người tốt; nhưng có một số ít người do không rèn luyện thường xuyên đã bị danh lợi, uy quyền, tiền tài, sắc đẹp... làm cho gục ngã, thoái hóa, biến chất về đạo đức, lối sống. Cho nên việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên phải được thực hiện trong suốt cả cuộc đời. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhắc nhở: "Một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân"⁽⁶⁾.

- Cấp ủy viên, cán bộ lãnh đạo, đảng viên phải là những cán bộ không suy thoái về chính trị, tư tưởng thì Đảng mới vững mạnh về chính trị, Đảng mới giữ vững vai trò lãnh đạo, vai trò cầm quyền của mình. Trong Đảng có trong sạch, vững mạnh, ngoài xã hội mới được lành mạnh, tề nạn xã hội sẽ hạn chế.

Với 80 năm xây dựng và phát triển, chúng ta luôn tự hào và tin tưởng sâu sắc vào Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, phát huy mạnh mẽ truyền thống vẻ vang của dân tộc, sáng suốt lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của dân tộc ta vững bước tiến lên. □

(5) Hồ Chí Minh: *Sđđ*, t 9, tr 293

(6) Hồ Chí Minh *Sđđ*, t 12, tr 557 - 558